

Sygn. akt III AUa 1210/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bożena Grubba
Sędziowie:	SSA Barbara Mazur (spr.) SSO del. Alicja Podlewska
Protokolant:	Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2013 r. w Gdańsku

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek apelacji A. K.

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 maja 2012 r., sygn. akt IV U 148/12

zmienia zaskarżony wyrok i przyznaje wnioskodawcy A. K. prawo do emerytury pomostowej od dnia 27 grudnia 2011 r.

Sygn. akt III AUa 1210/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił A. K. prawa do emerytury pomostowej, albowiem na dzień złożenia wniosku udowodnił jedynie 11 lat, 2 miesiące i 28 dni pracy w warunkach szczególnych.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł ubezpieczony podnosząc, że w okresie od 1989 r. do 2007 r. wielokrotnie podejmował pracę u armatorów zagranicznych korzystając z pośrednictwa licencjonowanych agencji pracy i był ubezpieczony w ZUS. Nadto odwołujący wskazał, że w jego ocenie ustawa o emeryturach pomostowych nie ogranicza miejsca pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze tylko do statków polskich.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 17 maja 2012 r. Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, iż A. K. ur. (...), jest (...) Wyższej Szkoły (...) w G., Wydziału Nawigacyjnego, specjalności Transport Morski z tytułem inżyniera nawigatora.

Wnioskodawca na przestrzeni całego życia przez łączny okres 11 lat, 2 miesięcy i 28 dni trwale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach: na statkach morskich jako III oficer od 20 maja 1975 r. do 15 września 1979 r., w Komendzie Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej we W. jako inspektor od 16 listopada 1979 r. do 31 sierpnia 1980 r., w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych we W. jako starszy inspektor od 16 grudnia 1981 r. do 31 stycznia 1988 r.

W latach 1989-2008 A. K. wielokrotnie pływał na statkach morskich obcych bander jako starszy oficer i drugi oficer.

W dniu 19 grudnia 2011 r. A. K. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o emeryturę pomostową.

W trakcie postępowania przed organem rentowym wnioskodawcy uwzględniono 32 lata, 2 miesiące i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych w tym 11 lat, 2 miesiące i 28 dni okresów pracy w warunkach szczególnych i zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją odmówiono prawa do żądanego świadczenia.

Rozważając zasadność decyzji pozwanego z dnia 17 stycznia 2012 r., Sąd w pierwszej kolejności wskazał, iż kwestia dotycząca uzyskania prawa do emerytury pomostowej została uregulowana treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, zgodnie, z którym prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie wymienione w nim warunki.

Kwestią sporną w analizowanej sprawie było, czy wnioskodawca legitymuje się stażem 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu I Instancji odwołanie A. K. nie zasługiwało na uwzględnienie jednakże z odmiennych powodów niż wywodził to organ rentowy. Kluczowym bowiem dla negatywnej oceny żądania wnioskodawcy jest niewykazanie przez odwołującego okoliczności, że czynności nawigatora były przez niego świadczone w ramach umowy o pracę. Znamionym bowiem jest, że ustawodawca formułując w art. 3 definicje legalne dotyczące rozumienia terminu pracy w warunkach szczególnych i pracy o szczególnym charakterze w ustępach 4-7 wskazał również kogo należy uznawać w świetle przepisów ustawy za pracownika wykonującego pracę w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. W ocenie Sądu I Instancji z niniejszego należało wywieść, że katalog podmiotów, które mogą skorzystać z dobrodziejstwa niniejszej ustawy został ograniczony tylko i wyłącznie do pracowników. Istota zatem rozważań Sądu sprowadzała się do ustalenia czy praca świadczona przez wnioskodawcę na statkach morskich obcych bander była wykonywana na podstawie umowy o pracę. Na tak postawione pytanie należało w ocenie Sądu udzielić odpowiedzi negatywnej co tym samym przesądzało o bezzasadności wywiedzionego odwołania.

Sąd zaznaczył, że liczne umowy przedłożone przez wnioskodawcę do akt spraw nie potwierdziły analizowanej kwestii, albowiem można z nich jedynie wywieść, iż są to cywilnoprawne umowy dotyczące kierowania (pośrednictwa) wnioskodawcy do konkretnego armatora, z którym wnioskodawca winien był podpisać kontrakt. Co więcej z informacji dotyczącej ubezpieczeń społecznych marynarzy załączonej do umowy nr (...) zawartej z Agencją (...) wynika, że armator zagraniczny nie zapewniał w żadnym wypadku opłacania składek ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego w Polsce, z związku z czym marynarz winien załatwić w ZUS dobrowolne ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z własnych środków. W ocenie Sądu przedmiotowy zapis pozwalał z całą stanowczością uznać, że łącząca wnioskodawcę z armatorem umowa była umową cywilno-prawną, a świadczenia pracy na takiej podstawie ustawodawca nie zaliczył do okresów pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

Reasumując, Sąd I instancji na mocy art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Apelację od wyroku wywiódł wnioskodawca zarzucając mu naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych poprzez przyjęcie, iż katalog

podmiotów, które mogą skorzystać z dobrodziejstwa ustawy został ograniczony tylko do pracowników oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału przez przyjęcie, że odwołujący się nie wykazał, iż legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie wnioskodawca poddał pod rozagę Sądu Apelacyjnego w Gdańsku celowość wystąpienia z pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego w trybie art. 390 k.p.c, a w szczególności co do tego, czy rzeczywistą wolą racjonalnego ustawodawcy było wprowadzenie do systemu prawnego emerytur pomostowych wyłącznie dla osób, które prace w szczególnych warunkach wykonywały w ramach stosunku pracy.

Uzasadniając swoje stanowisko apelujący zaznaczył, że w jego ocenie emerytura pomostowa przysługuje również ubezpieczonemu, który ostatnio przed zgłoszeniem wniosku podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innego tytułu niż umowa o pracę. Zaznaczył, że sytuacja w jakiej się aktualnie znalazł, tzn. sytuacja marynarzy wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, świadcząc ją zarówno na polskich statkach, jak i statkach obcych bander, nie jest jednostkowa. Wyjaśnił, że pomimo przepracowania przez marynarzy długich lat na morzu i opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w kraju, nie będą oni mogli skorzystać z dobrodziejstwa ustawy, a jednocześnie nie mogą liczyć na ich dalsze zatrudnianie w tym charakterze z uwagi na wiek (55-60 lat).

Wobec powyższego ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy zasługiwała na uwzględnienie w sposób skutkujący zmianą zaskarżonego wyroku i przyznaniem A. K. prawa do emerytury pomostowej od dnia 27 grudnia 2011 r.

Przystępując do analizy zasadności apelacji wywiedzionej przez ubezpieczonego, w pierwszej kolejności wskazać należało, iż prawo do emerytury pomostowej może zostać przyznane po spełnieniu przesłanek wynikających z art. 4 bądź art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008. Nr 237, poz. 1656 ze zm.). Do uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy, konieczne jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych po dniu 31 grudnia 2008 r., natomiast do 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze zastosowanie mieć mogą zarówno przepisy ustawy o emeryturach pomostowych jak i ogólne przepisy wskazane w ustawie o emeryturach i rentach z FUS (czyli prace wymienione w zał. A lub B do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.). W Rozdziale 9 ustawy - Przepisy przejściowe, dostosowawcze i końcowe, wprowadzony został natomiast przepis art. 49 ustawy, w którym obowiązkowy staż pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ustawy po 2008 r. zastąpiony został warunkiem 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ustawy (a nie jak w art. 4 – na zasadach ogólnych). Zważywszy na fakt, iż A. K. niewątpliwie nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po 2008 r., spełnienie przez niego przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej należało rozważyć w kontekście art. 49 ustawy, a zatem 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych należało oceniać wg art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz załączników nr 1 i 2 do tej ustawy.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy A. K. spełnił kumulatywnie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej, w tym zwłaszcza przesłankę 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Tytułem wstępu wskazać należy, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył wnioskodawcy do okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych 11 lat, 2 miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych, jednocześnie wskazując, iż nie jest możliwym zaliczenie do stażu pracy tzw. „szczególnej” okresu od 1989 r. do 2007 r., kiedy to wnioskodawca pracował na statkach morskich w charakterze oficera pokładowego – nawigatora wielokrotnie podejmując zatrudnienie u armatorów zagranicznych.

Stanowisko pozwanego zostało uznane za trafne również przez Sąd I instancji, przy czym Sąd uzasadniając odmowę uwzględnienia odwołania wnioskodawcy wskazał, iż nie jest możliwym zaliczenie wskazanego wyżej okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych z uwagi na fakt, że w okresie zatrudnienia u armatorów zagranicznych wnioskodawca nie pozostawał w stosunku pracy, albowiem łącząca go z armatorem umowa była umową cywilno-prawną, a świadczenia pracy na takiej podstawie ustawodawca nie zaliczył do okresów pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego stanowisko Sądu Okręgowego jest błędne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż pracownikiem, zgodnie z treścią **art. 2 pkt 3 ustawy** z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) - **określenie „pracownik” oznacza** ubezpieczonego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 8 ust. 1, 2a i ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegającego ubezpieczeniu emerytalnemu z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a także ubezpieczonego, który przed dniem wejścia w życie ustawy z tytułu takiej pracy podlegał ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów.

Zgodnie z treścią **art. 8 ust. 1** powołanej wyżej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się **osobę pozostającą w stosunku pracy**, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a. Stosownie do treści ust. 2a. za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Mając na uwadze powyższe, jak również zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że kwestionowane przez organ rentowy oraz Sąd I instancji zatrudnienie wnioskodawcy u armatorów zagranicznych było okresem pozostawania przez apelującego w stosunku pracy, o którym mowa w art. 22 k.p. Powołany przepis zawierając legalną definicję stosunku pracy, wskazuje na cechy stosunku pracy, określa jego treść, podmioty oraz zobowiązania wzajemne stron. Zgodnie z treścią powołanego przepisu konstytutywne cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych to: dobrowolność, osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, podporządkowanie, wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy ponoszącego ryzyko związane z zatrudnieniem i odpłatny charakter zatrudnienia. Wskazane elementy, by doszło do zawarcia stosunku prawnego, o którym mowa w art. 22 k.p., każdorazowo winny wystąpić łącznie. W przypadku zaś ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy (np. brak podporządkowania, możliwość zastąpienia pracownika osobą trzecią), nie jest możliwa jego kwalifikacja do stosunku pracy.

Powyższe stanowisko prezentuje również Sąd Najwyższy, który w ugruntowanym w tej mierze orzecznictwie wskazuje m.in., że przy miarodajnych ustaleniach faktycznych, z których wynika, że ubezpieczony był kierowany do prac na statkach morskich u armatorów zagranicznych i opłacono za niego składki na ubezpieczenie społeczne bądź też opłacał dobrowolne składki na pracownicze ubezpieczenie społeczne, nie powinno być sporu, że jego okresy za granicą u armatorów zagranicznych były okresami wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach o takim samym charakterze prawnym jak okresy wykonywania pracy marynarza u armatorów polskich; charakter prawny pracowniczego zatrudnienia marynarza, które polega na wykonywaniu na statkach morskich odpłatnej pracy szczególnie podporządkowanej, mógłby być podważony tylko wtedy, gdyby z ustalonych okoliczności sprawy wynikało, że sporna praca była świadczona nieodpłatnie, np. w ramach uprawiania turystyki albo przy braku pracowniczego podporządkowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 1 czerwca 2010 r. II UK 5/10, LEX nr 589882). Nie inaczej we wskazanym zakresie wypowiedział się również Sąd Najwyższy, wskazując w wyroku z dnia 21 stycznia

2010 r. (II UK 162/09, LEX nr 583806), że charakter świadczenia pracy "członka załogi statku morskiego", a ściślej fakty go wyznaczające, są w istocie powszechnie znane, a więc nie wymagają w zasadzie dowodu (art. 228 § 1 k.p.c). ***Jest to praca podporządkowana i wykonywana odpłatnie, a więc ma cechy pracy świadczonej na podstawie stosunku pracy w rozumieniu art. 22 k.p.***

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, iż charakter prawny pracowniczego zatrudnienia marynarzy, które polega na wykonywaniu na statkach morskich odpłatnej pracy szczególnie podporządkowanej, mógłby być podważony tylko wtedy, gdyby z ustalonych okoliczności sprawy wynikało, że sporna praca była świadczona nieodpłatnie, np. w ramach uprawiania turystyki albo przy braku pracowniczego podporządkowania (np. na własnym statku morskim lub jako podmiot świadczący usługi artystyczne lub inne), co jednak nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Skoro ubezpieczony był kierowany do prac za granicą i opłacał dobrowolne składki na pracownicze ubezpieczenie społeczne, nie powinno być sporu, że jego okresy pracy za granicą u armatorów zagranicznych były okresami wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach o takim samym charakterze prawnym (stosunków pracy) jak okresy wykonywania pracy marynarza u armatorów polskich. Uprawnione było więc przyjęcie, że wnioskodawca odpłatnie świadczył pracę podporządkowaną, tym bardziej że organ rentowy - nawet, jeżeli tych faktów nie przyznawał (art. 229 k.p.c.) - to w każdym razie im nie zaprzeczał (art. 230 k.p.c).

Wskazać raz jeszcze należy, iż praca członków załogi statków morskich - co jednoznacznie wynika z powołanego we wskazanej mierze orzecznictwa Sądu Najwyższego - odbywa się w ramach podporządkowania zdecydowanie przewyższającego obowiązujące pracowników zatrudnionych na lądzie, co jest faktem notoryjnym. Członkowie załogi statków morskich pozostają nieprzerwanie w dyspozycji kapitana statku, a zatrudnienie na statku morskim w warunkach innych, aniżeli przewidziane w art. 22 § 1 kodeksu pracy, nie wchodzi w rachubę. Z uwagi na wysoki stopień podporządkowania, nie może być w rozpoznawanej sprawie mowy o jakimkolwiek innym stosunku prawnym łączącym strony, aniżeli stosunek pracy.

Ze względów wskazanych powyżej uznać należało, że zatrudnienie ubezpieczonego bezspornie miało charakter stosunku pracy, w ramach którego ubezpieczony jako członek załogi statku morskiego wykonywał odpłatnie pracę podporządkowaną.

Mając na uwadze powyższe, ustalenia wymagało jedynie, czy w spornych okresach wykonywania przez A. K. zatrudnienia w ramach stosunku pracy zostały opłacone za niego składki na ubezpieczenie społeczne bądź też czy wnioskodawca opłacał dobrowolne składki na pracownicze ubezpieczenie społeczne.

I tak, analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazać należy, iż sporny okres został zaliczony przez pozwanego do ogólnego stażu pracy, jako okres składkowy (k. 36 akt rentowych), a w szczególności:

1. okres od 25 listopada 1989 r. do 1 czerwca 1990 r. (6 miesięcy i 7 dni), od 18 lipca 1990 r. do 16 stycznia 1991 r. (6 miesięcy) oraz od 22 maja 1991 r. do 26 sierpnia 1991 r. (3 miesiące i 6 dni), kiedy to ubezpieczony zatrudniony był u pracodawcy zagranicznego jako II oficer; za wskazany okres (...) Sp. z o.o. opłacała za wnioskodawcę składki na ubezpieczenie społeczne, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (zaświadczenie - k.13 akt rentowych);
2. okres od 14 listopada 1991 r. do 30 kwietnia 1992 r. (5 miesięcy 17 dni, zaświadczenie ZUS, k. 16 akt rentowych), od 1 lutego 1999 r. do 1 lipca 1999 r. (5 miesięcy 1 dzień), od 14 września 1999 r. do 20 grudnia 1999 r. (3 miesiące i 7 dni), od 10 sierpnia 2000 r. do 17 października 2000 r. (2 miesiące i 2 dni) od 26 listopada 2000 r. do 15 marca 2001 r. (3 miesiące i 18 dni)

Dodatkowo, po przeprowadzeniu analizy zgromadzonych w aktach dokumentów, przy uwzględnieniu dokonanych w toku postępowania odwoławczego ustaleń faktycznych w zakresie charakteru zatrudnienia ubezpieczonego, Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że zaliczeniu do okresów składkowych i jednocześnie okresów zatrudnienia w tzw. warunkach szczególnych podlegają następujące okresy: od 25 maja 2001 r. do 28 sierpnia 2001 r. (3 miesiące i 4 dni), od 30 listopada 2001 r. do 16 marca 2002 r. (3 miesiące i 17 dni), od 1 lipca 2002 r. do 19 grudnia 2002 r. (5 miesięcy i 19 dni), od 11 stycznia 2003 r. do 19 czerwca 2003 r. (5 miesięcy i 9 dni), od 16 października 2003 r. do 30 kwietnia

2004 r. (6 miesięcy i 15 dni), od 15 czerwca 2004 r. do 10 grudnia 2004 r. (5 miesięcy i 26 dni), od 24 lutego 2005 r. do 21 czerwca 2005 r. (3 miesiące i 29 dni), od 22 czerwca 2005 r. do 29 sierpnia 2005 r. (2 miesiące i 8 dni), od 7 listopada 2005 r. do 3 kwietnia 2006 r. (4 miesiące i 28 dni), od 15 maja 2006 r. do 2 września 2006 r. (3 miesiące i 19 dni), od 3 listopada 2006 r. do 19 czerwca 2007 r. (6 miesięcy i 11 dni) i od 14 maja 2007 r. do 13 sierpnia 2007 r. (3 miesiące - książeczka żeglarska, k. 21 – 27 akt rentowych), w łącznej liczbie 11 lat 2 miesięcy i 28 dni. A zatem wnioskodawca łącznie wykazał 18 lat 8 miesięcy i 6 dni zatrudnienia w warunkach szczególnych, o których mowa w załączniku Nr 1 pkt 23 (prace na statkach żeglugi morskiej) do powołanej ustawy o emeryturach pomostowych, albowiem okresy pracy u armatorów zagranicznych kiedy to ubezpieczony pozostawał w stosunku pracy i za które zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne są okresami tożsamymi z okresami wykonywania pracy marynarza u armatorów polskich.

Mając na uwadze tak dokonane ustalenia i rozważania, Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że wnioskodawca kumulatywnie spełnił wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 4, art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, niezbędne do przyznania mu żądanego świadczenia, w tym ponad 15- letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, o których mowa w załączniku Nr 1 pkt 23 do powołanej wyżej ustawy.

Stąd, uznając apelację ubezpieczonego za uzasadnioną, Sąd Apelacyjny, na mocy art. 386 § 1 k.p.c., przyznał ubezpieczonemu prawo do żądanego świadczenia począwszy od dnia 27 grudnia 2011 r., tj. od daty, w której zostały spełnione wszystkie warunki wymagane do jego nabycia (art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, Dz. U. z 2008 r., Nr 237, poz. 1656 ze zm.).